

ОЛІЙНИК-БАГРІЙ ГАННА МИХАЙЛІВНА

(Теребовлянський коледж культури і мистецтв)

Багрій Ганна Михайлівна народилася 8 березня 1950 року, в селі Дарахів, Струсівського (Теребовлянського) району, Тернопільської області, в сім'ї робітників.

В 1957 році я пішла до школи. В 1967 – закінчила школу і в тому ж році поступила в Уманське музичне училище, яке закінчила 1972 р. Після закінчення музичного училища, у 1972-1975 рр. працювала в Підволочиській ДМШ викладачем теоретичних дисциплін.

Після закінчення музичного училища, у 1972-1975 рр. працювала в Підволочиській ДМШ викладачем теоретичних дисциплін.

В 1975 р. звільнилася з роботи в зв'язку з сімейними обставинами перейшла працювати в Теребовлянське культурно-освітнє училище (зараз Теребовлянський коледж культури і мистецтв), де по сьогодні працюю викладачем хорових дисциплін. За час роботи в навчальному закладі була керівником курсового хору, який був неодноразовим учасником на державних іспитах та був схвально відзначений за виконання камерного звучання програми головою ДЕК.

Як викладач спец. дисциплін неодноразово нагороджувалася грамотами та подяками.

В 1985 р. вступила до Ровенського державного інституту культури і який закінчила в 1990 р.

В методичному доробку є методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Художньо-виконавська підготовка студента-диригента», які рекомендовані Державним методичним центром навчальних закладів культури і мистецтв України до друку, для використання в навчально-виховному процесі ВНЗ I–II р.а. (м. Київ, 2016), написання комплексних контрольних робіт та рекомендацій з навчальної дисципліни «Сольфеджіо».

Ганна ОЛІЙНИК (м. Теребовля)

ВИЗНАЧНИЙ МАЕСТРО НАДБРУЧЧЯ – ОРЕСТ ОЛІЙНИК

24 листопада 1938 р. народився Олійник Орест Михайлович у мальовничому куточку села Дарахів, вулиці Долини, Струсівського району (зараз Теребовлянський) Тернопільської області.

Народився з богатырською вагою 5 кг. Здоровий був. Не відали, мабуть, тоді щасливі батьки, що нарече йому доля хоча і недовгого віку, проте такого щедрого на любов і ласку від Всевишнього. На велике покликання служити хоровому мистецтву, а від так самі людські душі.

Коли ходив до садочку, виступав в клубі: співав і танцював, мав високий голос (дискант). коли пробуджувався зі сну – завжди співав, ніколи не плакав. У чотири роки, взяв дощечку, причепив дві струни і вигравав українські народні пісні і колядки.

З маленьких років Орест був дуже акуратним. Мама сама вміла шити, то завжди вдягала його чистенько і гарно.

Дитинство було важке у повоєнні роки. Коли тато був на війні, Орест пас корову. Мама працювала в полі. Він не один раз засинав голодний. Тривало це все, поки тато не вернувся з війни.

Орест навчався в старших класах, брав участь у концертах, брав участь у театральних виставах.

Мав хист до малювання. Грошей не було, а він дуже хотів піти в кіно, одного разу він намалював 5 карбованців так майстерно, що кіномеханік, який продавав квитки, не помітив, що то була підробка і здав йому 3 карбованці здачі.

Ще коли вчився в школі, то купив собі мандоліну, балалайку, гітару. Грав чудово на різних інструментах. А вже коли поступив в училище, то батьки купили йому баян.

Коли був у 9-му класі, то пішов за маму грузити буряки на машину і відвозити на станцію. Цілий день возився на машині верхом, а була пізня осінь холодна, а він був легко вдягнений. Як прийшов додому, то весь був синій від холоду, тоді тато добре розігрів його ременем.

В 1956 він поступає в Станіславське (теперішнє Івано-Франківське) музичне училище на диригентсько-хоровий відділ. Навчаючись в училищі, проявив себе зразковим студентом, грав на всіх музичних інструментах, а найкраще володів технікою гри на баяні.

Відмінні успіхи у навчанні одразу ж вирізнили талановитого учня Ореста Олійника з-поміж інших. Понад усім була якась невимовна жага пізнавати усе незвідане. Абсолютний музичний слух,

феноменальна пам'ять перетворили Ореста у своєрідний суб'єкт подивування і наслідування, що аж ніяк не давало йому підстав гордувати товаришами. Навпаки, училищні канікули ставали найжаданішим часом для багатьох Орестових друзів, адже він запрошував до себе у село усіх, хто з-поміж інших був позбавлений батьківської опіки або ж терпів злидні.

І тоді село, у яке приїздили юні «студеї» мистецтва, перетворювалися у якусь своєрідну формацію, в котрій протягом усього канікулярного періоду влаштовувалися концерти, мистецькі вечори і різноманітні забави. Він завжди придумував якісь жарти. Збиралися в нас сусіди і він проводив різні фокуси.

Справжнім тріумфом юного митця стала здача випускних іспитів в музичному училищі. Головою державної комісії був незаперечний авторитет хорового мистецтва Галичини, заслужений артист України, доцент Львівської консерваторії Володимир Василевич. Побачивши проникливу глибину виконавської майстерності випускника Ореста Олійника під час диригування, маестро переконав брата у необхідності продовжити навчання у Львівській державній консерваторії імені Миколи Лисенка.

Після цієї доленосної для Ореста розмови у хаті Олійників відбулася сімейна рада. Мати переконала сина, що світ тепер такий, що на одному таланті далеко без грошей і блату не зайдеш, син наполягав на своєму і лише мовчазний батько після тривалих роздумів поволі підвівся і сказав: «Якщо є Бог на світі, то поступиш». Бог таки був. Бо за два тижні хата Олійників сповнилася невимовною радістю: їх Орест – студент Львівської консерваторії ім. М. Лисенка. Він клякає на коліна, цілує батьків і каже: «Я поступив».

Мріяв молодий першокурсник Орест Олійник навчатися хоровому мистецтву у свого благословителя Володимира Василевича, диригента, який величчю свого таланту започаткував нову віху в історії розвитку хорової справи на Галичині. Навчаючись на першому курсі консерваторії, Орест з невимовним пієтетом брав участь у студентському хорі під керівництвом Василевича. Методика великого диригента вражала першокурсника своєю довершеністю та лаконічністю. Тоді йому хотілося бути таким як він – яскравим і неповторним. Та трагічна загибель маестро в авіакатастрофі у липні 1962 року перекреслила мрії і сподівання багатьох, хто мав Володимира Василевича за свого кумира. Та попри все, Орест Олійник потрапляє у клас диригування до відомого диригента і хорового педагога Степана Івановича Прокоп'яка – унікального митця, який у стилістиці своєї професійної роботи сповідував найвищі ідеали диригентсько-хорової школи свого учителя Миколи Колеси. Диригент, який вдало поєднував у своїй викладацькій справі принципи єднання теорії і практики у роботі з хором, сповідуючи особливе правило роботи з самодіяльними хорами, як своєрідної школи для диригентів-початківців.

Його педагогом і наставником з сольфеджіо став молодий і талановитий викладач, у майбутньому доцент, заслужений діяч України Михайло Антків. Саме у нього Орест взяв неоціненний спадок мистецької мудрості доведеної майстерності, що у подальшому проведуть його до власної вершини мистецького і педагогічного Олімпу, визнання і пошанівки.

Уже після першого знайомства зі своїм новим студентом, перевіrivши його музичні дані, Михайло Антків, який вирізнявся з-поміж інших викладачів вузу підкресленою строгістю і вимогливістю, звільнив Ореста від відвідин занять з сольфеджіо, додавши: «Ви тут не маєте що робити». Коли він закінчив перший курс консерваторії, а Степан Турчак був тоді на п'ятому курсі, то ректор на студентських зборах сказав: «Степан Турчак і Орест Олійник є найздібнішими студентами і вони далеко підуть», про них буде знати світ. Так і сталося.

Під час навчання у Львівській консерваторії привозив до дому білорусів, в'єтнамців. Хто тільки в нас не бував! Під час навчання в консерваторії він керував хором зооветеринарного інституту, а також вів жіночий вокальний ансамбль в поліграфічному училищі. Для тих колективів він сам багато робив обробок українських народних пісень, колядок, щедрівок. А також під час навчання написав комічну оперу.

Після закінчення консерваторії з-поміж багатьох пропозицій щодо майбутнього працевлаштування він обирає Уманське музичне училище, де працює викладачем і завідувачем відділом хорових дисциплін. Перший рік, як працював в Умані, створив ансамбль зі студентів, з яким вивчав колядки. Вони ходили колядувати містом. Батьки просили цього не робити, а він казав: «Як я не зроблю, то ніхто цього не зробить». Музичне обдарування в нього пішло від мами. Коли їй було 14 років, то запросили співати до церковного хору. Співала мама сопрано, в неї був

абсолютний слух, вона знала всі хорові партії хорів, які вони співали. Керував цим хором Омелян Барановський (випускник Львівської консерваторії). Був дуже сильний музикант їхній хор займав всюди перше місце. Хор виконував і кантати. Орест, як був маленький завжди прислухався до цього співу. Може від цього часу і пішла в нього любов до хорового мистецтва. Тато теж гарно співав тенором. Вони, як їхали з мамою в поле сіяти чи орати, чи жати жито, чи копати картоплю, то завжди співали дуєтом українські народні пісні. А найголовніше – співали, як їхали вже з поля додому (тоді мали своє поле, багато моргів), то люди милувалися їхнім співом.

Завжди приїжджав на Різдвяні свята. Збиралися сусідські хлопці, дівчата, два брати Кравчуки – Богдан та Іван та йшли колядувати селом, хата в хату, нікого не обминали. Скільки то було різних жартів, а на кінець йшли до останньої хати і там колядували до ранку. Вже як в селі весілля, то люди з села говорили: «Хоч би раз побувати на тих забавах».

Як доброго спеціаліста в 1972 р. його запрошують в Рівненський інститут культури, де він працює викладачем хорових дисциплін, а також очолює кафедру хорового диригування.

В 1977 р. був запрошений у Львівський оперний театр на посаду головного хормейстера, де працював три роки. За цей час з колективом театру він об'їздив багато міст України і тодішнього СРСР. В 1979 р. він їде в Монголію, де працює головним хормейстером Монгольської Національної опери в Улан-Баторі. Одночасно ведучи концертну діяльність з різними хоровими колективами міста (дитячий хор, військові колективи та ін.), піднімає музичну культуру країни. Через 3 роки він повертається в Рівненський інститут культури, де веде громадську роботу, очолює кафедру. Створює хорові колективи у Рівненському інституті культури, відроджує давні традиції Української духовної музики хорових творів світської класики та сучасних композиторів України.

В 1993 р. Орест Михайлович Олійник на посаді директора Теревовлянського вищого училища культури, де він до останнього дня життя ним працював.

В цьому ж році він створює камерний хор з викладачів училища (на добровільних засадах) «Благовіст». Цей колектив неодноразово займав призові місця на міжнародних конкурсах.

Чільне місце належало Оресту у духовному відродженні краю. Завдяки йому відроджено участь духового оркестру у Великодніх і Різдвяних святах, на прощах.

З хором він виконував Літургії в церквах Теревовлі і району. В його творчому доробку багато високохудожніх творів: «Отче наш», «Вірую» та інші. В Ореста є дві дочки – Юля і Марія, внучка Ліля. Юля закінчила бібліотечний факультет Рівненського інституту культури, а Марія пішла лінією тата закінчила композиторський факультет Львівської консерваторії, а також Нідерландську королівську музичну консерваторію.

У творчому доробку Ореста багато обробок народних пісень, а також гармонізацій до церковних творів, написав музику до «Вірую» з хором та солістом (дуже чудова гармонізація), для хору з солістом зробив обробку твору «Засяло сонце золоте». Міг зробити ще багато, але життя обірвалося, як нитка.

Крім музики, Орест любив збирати гриби, ходити на рибалку, принагідно – на полювання.

В нього було дуже багато закуток грибів. Він все мів зробити: і зварити, і замаринувати і законсервувати. А зайця так готував, як ніхто. Дуже було в нього все смачно: гриби, зайці, риба.

Орест не був гордий, він завжди спілкувався з простими людьми. Багато його вихованців працюють на керівних посадах та викладачами музики. Він дуже любив багато читати. Завжди читав вночі, щоб йому ніхто не заважав. Був всебічно розвиненою людиною. З ним було цікаво поговорити на різні теми, як про історію так і про літературу, музику, філософію. Незважаючи чи людина з села, чи з міста, він кожному віддавав шану і повагу.

В 1997 р. митцеві було присвоєно високе звання «заслужений діяч мистецтв України».

Молода українська держава хоча б у такий спосіб відзначила достойний мистецький шлях маестро, який за життя не нажив собі якихось особливих матеріальних благ, проте запричастив кожного, хто пройшов крізь його життя, сповнене наймелодійнішою пісні, нетлінне скарбом любові, добра і справжнього мистецтва.

23 листопада 1998 році помирає видатний маестро Орест Михайлович Олійник. Не доживши одного дня до свого 60-річчя. Люди добре відзиваються про нього, як про того, що і тепер серед нас. Бо людина живе допоки живе про неї світла пам'ять.

Література

1. Олійник Г. Сімейний архів. Архів неупорядковано.